

Fecr Yayınları: 776

MODERN DÖNEM TEFSİRLERİNDE ELEŞTİRİLEN KONULAR

Mehmet ERGÜN

© FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SAN. ve TİC. LTD. ŞTİ.
(Sertifika no: 13178)

Mizanpaj ve Kapak
FCR

Baskı ve Cilt
NY MATBAACILIK YAYINCILIK
KAĞITÇILIK TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ.
Ostim OSB Mh. 1250 Cd. No: 24 Yenimahalle/ANKARA
Tel: (0533) 591 86 17 (Sertifika no: 50732)

1. Baskı: Aralık 2023

ISBN: 978-625-6602-28-1

FCR YAYIN REKLAM BİLGİSAYAR SANAYİ ve TİC. LTD. ŞTİ.
Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1
Ulus-Altındağ/ANKARA • Tel: (0312) 310 08 60
Web: www.fcr.com.tr • e-mail: fcr@fcr.com.tr

MODERN DÖNEM TEFSİRLERİNDE ELEŞTİRİLEN KONULAR

Mehmet ERGÜN

Ankara 2023

Mehmet ERGÜN

1973 yılında Manisa'nın Salihli ilçesinde doğdu. 1998 yılında Dokuz Eylül İlahiyat Fakültesinden mezun oldu. 2006 yılında Süleyman Demirel Üniversitesi'nde Yüksek Lisansını, 2016 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi'nde Doktorasını tamamladı. 2001-2017 yılları arasında Diyanet İşleri Başkanlığında Vaiz olarak görev yaptı. 2018 yılından beri Manisa Celal Bayar Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde Tefsir Öğretim Üyesi olarak görev yapmaktadır.

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER -----	5
GİRİŞ: ELEŞTİRİ -----	11
Tanımı ve Önemi -----	11
Amacı -----	15
Eleştiride Üslup-----	16
Tefsir Alanında Eleştiri-----	17
BİRİNCİ BÖLÜM	
KUR'ÂN İLİMLERİYLE İLGİLİ ELEŞTİRİLER -----	23
İnzâl – Tenzîl -----	23
Sûrelerin Tertibi -----	26
Hurûf-ı Mukattaa -----	27
Kırâat -----	32
Reşîd Rızâ'nın Konuyla Alakalı Eleştirilerine Örnekler: -----	33
Elmalılı'nın Konuyla Alakalı Eleştirilerine Örnekler: -----	35
Seyyid Kutub'un Konuyla Alakalı Eleştirilerine Örnekler -----	36
İbn Âşûr'un Konuyla Eleştirilerine Örnekler-----	37
Süleyman Ateş'in Konuyla Alakalı Eleştirilerine Örnekler -----	38
Nesh -----	39
Müfessirlerimizin Nesh Konusuna Bakışı -----	40
Nesh Konusunda Eleştirilere Örnekler-----	44
Nüzûl Sebebi -----	64
Reşîd Rızâ'nın Eleştirilerine Örnekler-----	65
Elmalılı'nın Eleştirilerine Örnekler -----	67
Seyyid Kutub'un Eleştirilerine Örnekler-----	67
İbn Âşûr'un Eleştirilerine Örnekler -----	68
Tabâtabâî'nin Eleştirilerine Örnekler -----	69
Derveze'nin Eleştirilerine Örnekler -----	70
Zühaylî'nin Eleştirilerine Örnekler-----	73
Süleyman Ateş'in Eleştirilerine Örnekler -----	73
Kur'ân Kıssaları -----	75
Müfessirlerimizin Kur'ân Kıssalarına Bakışları-----	75
Âdem ve Yaratılış Kıssası-----	79
Altı Gün-----	79

Evrenin Yaratılışı -----	80
Evrin -----	81
İnsanın Halifeliği-----	82
Meleklerin İtirazı -----	83
“Âdem” Kelimesinin Anlamı -----	84
Hz. Âdem İlk İnsan mıdır?-----	84
Hz. Âdem’e Öğretilen İsimler-----	85
Hz. Âdem’e Secde Eden Melekler -----	86
Âdem’e Yapılan Secdenin Zamanı -----	87
Hz. Havvâ’nın Yaratılışı -----	88
Hz. Âdem ve Eşinin Yerleştirildiği Cennet -----	90
Cennet Elbiseleri -----	93
Yasak Ağaç-----	94
İblisin Hangi Varlık Türünden Olduğu Konusu-----	97
“İblis” Kelimesinin Menşei-----	98
İblisin Cennete Girişi -----	99
İblisin Kandırdığı İlk Kişi-----	99
Hz. Âdem İle Havvâ’nın Cennetten İndirilmeleri -----	100
Hz. Âdem’in Tövbe Ederken Kullandığı Kelimeler -----	100
Hz. İbrahim Kıssası-----	102
Hz. İbrahim’in İmtihan Edildiği Kelimeler -----	102
Emin Belde-----	104
Kâbe’nin İnşası-----	105
Kurban Edilmesi İstenen Çocuğun Kimliği -----	106
Makâm-ı İbrahim -----	107
Hz. Mûsâ Kıssası -----	108
Allah’ın Hz. Mûsâ ile Konuşması -----	108
Asânın Yılana Dönüşmesi -----	109
Bakara Kıssası-----	109
Buzağı -----	112
Cumartesi Yasağı -----	113
Dokuz Ayet -----	114
Firavun-----	115
İstiskâ – Su Talebi -----	117
Levhalar-----	117
Mîkât-----	118
Mısırlılara Verilen Cezalar-----	120

Hz. Mûsâ'nın Asâsı-----	121
“Furkân” Kavramı-----	123
“Nefislerinizi Öldürün” Emrinin Mahiyeti-----	124
Sihirbazların Akıbeti-----	124
Tûr Dağı-----	125
Diğer Kıssalar-----	126
Hz. Hûd ve Âd Kavmi-----	126
Hz. Dâvûd-----	127
Hz. Sâlih-----	128
Kendisine Ayetler Verilen Kişi – A'râf Sûresi 7/175-176-----	129
Bir Kasabaya Uğrayan Kişi-----	130
Tefsir Ekollerine Yönelik Eleştiriler-----	131
Bilimsel Tefsir Ekolü-----	131
İşârî Tefsir Ekolü-----	133
Reşîd Rızâ'nın Eleştirilerine Örnek-----	133
Elmalılı'nın Eleştirilerine Örnek-----	134
İbn Âşûr'un Eleştirilerine Örnek-----	134
Derveze'nin Eleştirilerine Örnek-----	135
Süleyman Ateş'in Eleştirilerine Örnek-----	136

İKİNCİ BÖLÜM

İSLAMİ İLİMLER İLE İLGİLİ ELEŞTİRİLER-----	137
Kelami Konulardaki Eleştiriler-----	137
Kıyamet ve Ahiret İle İlgili Tenkitler-----	138
Ahiret Hayatının Sonsuzluğu-----	138
A'râf Ashabı-----	140
Berzah Âlemi-----	143
Cennet Nimetleri-----	145
Dünyanın Ömrü-----	147
Ahirette Kurulacak Terazi-----	148
Ehl-i Kitâbın Cennete Girmesi-----	149
Ru'yetullah-----	150
Şefâat-----	152
Kelam Alanındaki Diğer Tenkitler-----	155
İstivâ-----	155
İkrâh-----	159
Elest Bezmi-----	164

Gayb -----	168
Haberi Sıfatlar -----	168
Kader-----	169
Rızık-----	169
Kürsü-----	170
İmâmet -----	172
Mehdi -----	173
Efdaliyet Meselesi -----	174
Mucize-----	176
İsmet/Peygamberlerin Masumiyeti -----	178
Büyücünün Tövbesi -----	182
Büyü İlminin Kaynağı -----	183
Hârût ve Mârût -----	184
İnsanlara Öğretilen Bilgi -----	186
Şekil Değiştirme (مسخ):-----	187
Vahdet-i Vücûd -----	189
Fıkıh Konusundaki Eleştiriler-----	189
Namaz ve Zekât -----	190
Avret Mahallinin Sınırları-----	190
Kible-----	191
Salâtü'l-Vustâ/Orta Namaz -----	192
Kur'ân'ı Dinlemek -----	193
Zekât -----	194
Hac ve Umre-----	195
En Faziletli Hac Türü: -----	195
Hac Ayları -----	196
Hac ve Umreyi Tamamlamak-----	198
“Mahil” Kavramı -----	199
Kâbe-----	201
Makâm-ı İbrahim -----	201
Şeytan Taşlama -----	202
Tavâf -----	203
Ramazan ve Oruç -----	204
Ramazan Hilalinin Tespiti -----	204
Ramazan Kelimesinin Anlamı -----	205
Sayılı Günler -----	205
Oruç Tutmanın Hikmeti ve Faydaları-----	206

İmsak Vakti-----	207
Kutup Bölgelerinde İbadet Vakitleri-----	211
Seferiliğin Mesafesi -----	212
Hasta ve Yaşlıların Oruç Tutması -----	213
Aile Hukuku -----	216
Gayri Müslimler ile Evlenmek-----	216
Emzirme -----	217
Ay Başı Hali - Hayız -----	217
Doğum Kontrolü -----	219
Kadınlarla Ters İlişkiye Girmek (Anal Seks)-----	220
Vasiyet -----	222
Diğer Fıkhi Konulardaki Tenkitler -----	223
Borç İşlemi-----	223
Faiz-----	224
Dua Adabı-----	227
Halife Seçimi -----	228
Haram Yiyecekler -----	230
İçki ve Kumar -----	233
Kabir Ziyareti -----	235
Kıyas-----	236
Kölelik-----	238
Kur'ân Öğretme Karşılığı Para Almak -----	239
Gayri Müslimlerin Şahitliği -----	240
Kadınların Şahitliği -----	241
Savaş - Kıtal -----	244
Yemin-i Lağv -----	245

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DİĞER ELEŞTİRİLER -----	247
Dil ve Gramer Konularındaki Eleştiriler -----	247
Elmalılı'nın Eleştirilerine Örnekler -----	250
İbn Âşûr'un Eleştirilerine Örnekler -----	251
Tabâtabâî'nin Eleştirilerine Örnekler -----	253
Derveze'nin Eleştirilerine Örnek-----	255
Süleyman Ateş'in Eleştirilerine Örnekler -----	256
Muhtelif Kavramlar ile İlgili Eleştiriler -----	256
Kitâb -----	256

Sefihlik -----	258
Allah Sevgisi -----	258
Allah Korkusu -----	259
Cebrâil -----	259
Dinlerin Tekâmülü -----	260
Dua -----	261
el-Esmâu'l-Hüsnâ -----	262
İsm-i A'zam -----	264
Fitne -----	264
Hikmet -----	266
Sabır -----	266
Ümmet -----	267
Ümmet-i Vasat/Orta Ümmet -----	272
Emr-i bi'l-ma'rûf -----	273
Bazı Ayetler ile İlgili Muhtelif Eleştiriler -----	274
Bakara Sûresindeki Ayetler -----	274
A'râf Sûresindeki Ayetler -----	283
SONUÇ -----	289
KAYNAKÇA -----	297